

Pamfir

Originálny názov: Pamfir

Tvorcovia:

Réžia: Dmytro Sucholytkyj-Sobčuk
Scenár: Dmytro Sucholytkyj-Sobčuk
Kamera: Nikita Kuzmenko
Hudba: Laëtitia Pansanel-Garric
Strih: Nikodem Chabior
Hrajú: Olexandr Jacenťuk (Leonid prezývaný Pamfir), Stanislav Poťak (Nazar), Solomija Kyrylova (Olena), Olena (matka), Myroslav Makovijčuk (otec), Ivan Šaran (brat) a ďalší

Krajina pôvodu: Ukrajina, Francúzsko, Poľsko, Čile
Rok výroby: 2022
Minutáž: 100 min.
Jazyková verzia: ukrajinsky, rusky a rumunsky s českými titulkami
Formát: DCP, MP4
Žáner: dráma
Odporúčaná prístupnosť: MN 15
Premiéra v SR: 30. 3. 2023
Koniec monopolu: 11. 9. 2026

Krátky popis: Vizuálne podmaňujúci príbeh z ukrajinsko-rumunského pohraničia o mužovi, ktorý je okolnosťami donútený vzdať sa čestného živobytia, aby pomohol svojej rodine.

Nominácia v kategórii Európsky objav roku na Európskych filmových cenách 2022.

Synopsa:

Obyvatelia odľahlej dediny na západe Ukrajiny sa chystajú na novoročné obchôdzky „Malanku“, spojené s maškarami. Lenonid, ktorému nikto nepovie inak ako Pamfir, sa po mesiacoch práce v zahraničí vracia domov. Rodina je pre neho nadovšetko. Chce, aby jeho jediný syn Nazar išiel študovať a mal oveľa lepší život ako on. Nazar však potrebuje otca, potrebuje vzor. V snahe udržať ho doma sa dostane do problémov. Pamfir nemá inú možnosť, ako sa ako sa ešte raz – naposledy – vydať na riskantnú cestu na hrane zákona. Otvárací film 30. MFF Febiofest Bratislava

Vybrané ocenenia:

2022: nominácia v kategórii Európsky objav roku 2022 – Európske filmové ceny; najlepší film, najlepšia réžia, objav roku, najlepší herec (Olexandr Jacent'uk), najlepší scenár (Dmytro Sucholytkyj-Sobčuk) – Ceny ukrajinských filmových kritikov Kinokolo; Grand Prix – MFF Molodist (Ukrajina); Cena poroty čitateľov denníka Der Standard – Viennale.

O filme:

Dmytro Sucholytkyj-Sobčuk vo svojom sebaistom debute, zasadenom do farbistého sveta ukrajinsko-rumunského pohraničia, zručne kombinuje prvky antickej tragédie, westernu aj trileru a privádza na plátno jedného z najcharizmatickejších hrdinov poslednej doby.

Katalóg MFF Karlovy Vary

Z rozhovoru s režisérom:

Ako vznikal Pamfir?

Scenár Pamfira je výsledkom profesionálneho vývoja. Môj absolventský film *Malanka v Krasne* sledoval tých, ktorí pripravovali karneval Malanka. Neskôr som v koprodukcii s Rumunskom nakrútil krátkometrážny dokument *Križovatka*. Tieto dva filmy boli natočené v pohraničnej oblasti medzi Ukrajinou a Rumunskom. Dodnes je tam veľa vecí „nenormálnych“. Najmä pašeráctvo, o ktorom som mimo záberov kamery zozbieral veľa svedectiev, počas rozhovorov s mladými, ale i nie až tak mladými mužmi, ktorí sú do pašovania zapletení. Prostredníctvom Pamfirovho príbehu som chcel nastoliť otázku ukrajinskej emigrácie a priepasti, ktorá oddeľuje Ukrajinu od Európskej únie. Zároveň som však chcel vyrozprávať príbeh obyčajného človeka prepadnutého zúfalstvu. Muža, ktorý v snahe zachovať svoj ideálny svet porušuje celý rad etických noriem a ľudských zákonov, aby svojmu synovi ponúkol lepšiu budúcnosť – za každú cenu. Je to príbeh čestného muža, ktorý sa stane beštou. Je to však aj príbeh o láske, ktorá vie byť nežná a krutá zároveň.

Môžete nám povedať viac o Malanke a prečo ste sa ju rozhodli zahrnúť do filmu?

Malanka je tradičný ukrajinský sviatok. Hovoria tomu aj karneval alebo bakchanálie. Je to staroveký sviatok, ktorý siaha hlboko do karnevalovej kultúry, ktorú opísal Rabelais. Každý účastník si vyskúša špeciálnu masku, inú sociálnu rolu. Na západnej Ukrajine oslavujeme Malanku celú noc 13. januára. V niektorých obciach je Malanka buď jednou z fašiangových postáv, alebo samotným karnevalom. Vchádza do každého domu v dedine. Ľudia predvádzajú scénu alebo spievajú koledy. Pijú, túlajú sa, tancujú. Vyvrcholí to obrovskou párty: buď oslavou, alebo javiskovým súbojom. V mnohých obciach merajú rok od Malanky do Malanky a nie od Nového roku do Nového roku. Príprava na tento sviatok zaberie veľa času.

Film sa odohráva v multietnickom černovickom regióne, odkiaľ pochádzate. Čím je táto oblasť špecifická?

Černovická oblasť je priesečníkom všetkých kultúr, ktoré možno nájsť len v pohraničnej oblasti. Žijú tam Rumuni, Židia, Moldavci, Arméni a mnoho ďalších národností. Miešajú sa tu kultúry, je tu náboženský dualizmus. Pre horské oblasti je to bežné: ľudia veria v Boha, na druhej strane dodržiavajú pohanské obrady a navštevujú veštcov. Poznal som to už od detstva: keď som bol chorý, vzali ma nielen k lekárovi, ale aj k veštcovi. Malo to obrovský vplyv na moju osobnosť, ako aj na výber námetu a prostredia môjho filmu a pôvod hlavnej postavy.

Aj samotný film prelína rôzne žánre. Sú tam prvky z westernu a filmu noir. Aké boli vaše zdroje inšpirácie?

Požiadal som kameramana, aby sa pozrel na Caravaggiove obrazy a mal ich na pamäti. Tiež som mu povedal, aby bol odvážny s farbami. Mali sme vlastný farebný koncept. *Pamfir* je rodinný príbeh: je viacfarebný, mimoriadne teplý a bohatý. Pri písaní scenára som doňho zakomponoval isté žánrové prvky. Klasickým prvkom westernu je napríklad návrat postavy na miesto, kde ju už dlho nevideli a kam už nepatrí. Videl som, ako sa žánre miešajú, ale

keďže som sa nebál s nimi experimentovať, nemal som žiadne obmedzenia. Tento labyrint žánrov som použil v scenári aj na plátne, aby som sa zameral skôr na význam ako na formu. Pri práci na vizuálnej časti som si uvedomil, že potrebujem vytvoriť mytológiu a tá sa dá vytvárať pomocou žánrov. Miešanie žánrov bolo zaujímavé hľadanie a nechcel som sa držať žiadnych odkazov. Napriek tomu môžem spomenúť niekoľko analógií. Malanka je obdobou Bruegelovej *Krajiny s Ikarovým pádom*, čo je vlastne ilustrácia príslovia „Žiadny pluh sa kvôli umierajúcemu nezastaví.“ (Poznámka: u nás „Život ide ďalej“). V popredí vidíme kontinuitu života, v pozadí tragédiu, ktorá sa však v tomto kolobehu stáva druhoradou.

Biografia režiséra:

Dmytro Sucholytkyj-Sobčuk (1983, Umaň, Ukrajina) – režisér, scenárista a strihač. V roku 2002 absolvoval štúdium na Fakulte architektúry Vysoké školy technickej v Černoviciach. V roku 2007 získal bakalársky na Filozofickej a teologickej fakulte Černovickej národnej univerzity a v roku 2013 absolvoval Kyjevskú národnú univerzitu divadla, filmu a televízie I. K. Karpenka-Karého so špecializáciou na réžiu hraného filmu. Počas štúdia nakrútil niekoľko ocenených krátkych filmov. Jeho študentský film *Brada* (2012) sa stal súčasťou pásma krátkych filmov *Ukrajina, zbohom!* a stal sa súčasťou antológie „Ukrajinská nová vlna“, v ktorej boli najlepšie krátkometrážne ukrajinské filmy za rok 2012. Bol účastníkom Berlinale Talents, Locarno Film Academy, zakladateľom ukrajinskej scenáristickej platformy Terrarium. Po prvý raz na seba upozornil krátkym hraným filmom *Vzpierač* (2018), ktorý získal 16 ocenení, medzi ktorými sú Grand Prix z festivalov vo Varšave a Angers. Jeho dlhometrážny debut *Pamfir* (2022) podporili TorinoFilmLab, MIDPOINT a Cannes' Cinéfondation. Film mal premiéru na MFF v Cannes v sekcii Directors' Fortnight.

Filmy (výber) – 2008: **Otroctvo** (Chlapčenské roky) – študentský film; 2011: **Nytka** – študentský film; 2012: **Boroda** (Brada) – študentský film; 2013: **Krasna Malanka** (Malanka v Krasne) – absolventský film; 2015: **Intersekcia** (Križovatka) – krátkometrážny; 2018: **Štangist** (Vzpierač) – krátkometrážny; 2022: Liturgia protitankovich pereškod (Liturgia protitankových prekážok) – krátkometrážny; **Pamfir** (uvedený) – dlhometrážny.

LINKY

[Film na asfk.sk](https://www.asfk.sk)

[Materiál k filmu na stiahnutie](#)

Meno: visitor | heslo: visitor